

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญตารางภาคผนวก	ฑ
สารบัญภาพ	ณ
อักษรย่อ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 วัตถุประสงค์การทดลอง	2
1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
2.1 ข้าวโพดหวาน	3
2.2 องค์ประกอบทางเคมีของเศษเหลือจากข้าวโพดหวาน	5
2.3 การใช้เศษเหลือของข้าวโพดหวานเลี้ยงโค	6
2.4 ฟีชหมัก	7
2.5 กระบวนการหมัก	7
สถานะที่มีอากาศ	7
สถานะที่ไร้อากาศ	8
2.6 การสูญเสียอันเนื่องมาจากการทำฟีชหมัก	9
2.7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำฟีชหมักคุณภาพดี	11
2.8 สารเสริมในฟีชหมัก	11
2.9 การใช้สารยับยั้งการหมักในการทำฟีชหมัก	13

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การใช้กรดฟอร์มิก	13
การใช้ฟอร์มัลดีไฮด์และฟอร์มัลดีไฮด์ผสมกรดฟอร์มิก	17
การใช้ยูเรีย	21
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	23
3.1 การทดลองที่ 1 ศึกษาการปรับวัตถุแห้งและการใช้สารเสริมปรุงแต่งที่เหมาะสมในการหมักเปลือกและซังข้าวโพดหวาน	23
3.1.1 แผนการทดลอง	23
3.1.2 วิธีการหมัก	24
3.1.3 การเก็บและวิเคราะห์ตัวอย่าง	25
3.1.4 การวิเคราะห์ผลทางสถิติ	26
3.2 การทดลองที่ 2 เปรียบเทียบการใช้มันเส้นและรำข้าวสาคัดน้ำมันปรับวัตถุแห้งในการหมักเปลือกและซังข้าวโพดหวานโดยใช้และไม่ใช้ฟอร์มาลินปรุงแต่ง	26
3.2.1 แผนการทดลอง	26
3.2.2 วิธีการหมัก	27
3.2.3 การเก็บและวิเคราะห์ตัวอย่าง	27
3.2.4 การหาปริมาณการกินพืชหมักของแกะทดลอง	28
3.2.5 การวิเคราะห์ผลทางสถิติ	29
3.3 การทดลองที่ 3 ปริมาณการกิน การย่อยได้ และพลังงานของเปลือกและซังข้าวโพดหวานหมักในโคนม	29
3.3.1 การหาการย่อยได้ของเปลือกและซังข้าวโพดหวานหมักปรับวัตถุแห้งด้วยรำข้าวและปรุงแต่งด้วยฟอร์มาลิน โดยทดลองกับโค	29
- อาหารทดลอง	29
- สัตว์ทดลอง	29
- วิธีการศึกษา	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี	30
- การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโภชนะ	31
- การประเมินค่าพลังงาน TDN, DE, ME และ NEL	31
3.3.2 การหาการย่อยสลายในกระเพาะรูเมนโดยใช้ถุงไนลอน (<i>in sacco</i>)	32
- ตัวอย่างอาหารทดลอง	32
- สัตว์ทดลอง	32
- วิธีการทดลอง	32
- การย่อยสลายวัตถุแห้ง	33
3.3.3 การหาการย่อยได้แบบ <i>in vitro</i> โดยวิธี Gas production	34
- การเตรียมตัวอย่างอาหาร	34
- การเตรียม rumen liquor buffer	34
- วิธีการทดลอง	34
สถานที่ทำการวิจัย	36
ระยะเวลาทำการทดลอง	36
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิจารณ์ผล	37
4.1 การทดลองที่ 1 การปรับวัตถุแห้งและการใช้สารเสริมปรุงแต่งที่เหมาะสมในการหมักเปลือกและซังข้าวโพดหวาน	37
4.1.1 องค์ประกอบทางเคมีของเปลือกข้าวโพดหวาน ซังข้าวโพดหวาน และเปลือกปนซังข้าวโพดหวาน	37
4.1.2 องค์ประกอบทางเคมีของเปลือกและซังข้าวโพดหวานหลังการปรับวัตถุแห้งด้วยวิธีการต่าง ๆ	39
4.1.3 ผลการปรับวัตถุแห้งและการใช้สารเสริมปรุงแต่งต่อการสูญเสียวัตถุแห้งของพืชหมัก	41
4.1.4 ผลการปรับวัตถุแห้งและการใช้สารเสริมปรุงแต่งต่อค่า pH ของพืชหมัก	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.5 ผลการปรับวัตถุดิบและการใช้สารเสริมปรุงแต่งต่อการเกิดก๊าซ แอมโมเนียในพืชหมัก	43
4.2 การทดลองที่ 2 เปรียบเทียบการใช้มันเส้นและรำข้าวสาคัดน้ำมันปรับวัตถุดิบ แห้งในการหมักเปลือกและซังข้าวโพดหวาน โดยไม่ใช้และใช้ฟอร์มาลิน ปรุงแต่ง	45
4.2.1 องค์ประกอบทางเคมีของพืชก่อนและหลังทำการหมัก	45
4.2.2 ผลของการปรับวัตถุดิบและการปรุงแต่งด้วยฟอร์มาลินต่อกระบวนการ การหมัก	47
4.2.3 ปริมาณการกินอาหารทดลองของแกะ	48
4.3 การทดลองที่ 3 ปริมาณการกิน การย่อยได้ และพลังงานของ เปลือกและ ซังข้าวโพดหวานหมักในโคนม	49
4.3.1 องค์ประกอบทางเคมีของเปลือกและซังข้าวโพดหวานหมักปรับวัตถุดิบ แห้งด้วยรำข้าวและปรุงแต่งด้วยฟอร์มาลิน (พืชหมัก HC+RB)	49
4.3.2 การกินพืชหมัก HC+RB ของโคทดลอง	50
4.3.3 การย่อยได้ของโภชนะ และพลังงานของพืชหมัก HC+RB	50
4.3.4 การประเมินค่าพลังงาน DE, ME และ NEL ของพืชหมัก HC+RB	52
4.3.5 ลักษณะการย่อยสลายในกระเพาะรูเมนของเปลือก ซัง เปลือกปน ซังผสมรำ และพืชหมัก HC+RB	53
4.3.6 ค่าการย่อยได้และค่าพลังงานของพืชหมัก HC+RB โดยวิธีวัด ปริมาณก๊าซ	55
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	57
เอกสารอ้างอิง	59
ภาคผนวก	65
ประวัติการศึกษา	80

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวก		หน้า
1	ค่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียวัตถุแห้งของพืชหมัก (การทดลองที่ 1)	65
2	ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของพืชหมัก (การทดลองที่ 1)	66
3	ค่าเปอร์เซ็นต์ก๊าซแอมโมเนียของพืชหมัก (การทดลองที่ 1)	67
4	ค่า pH ของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	68
5	ค่าเปอร์เซ็นต์แอมโมเนียไนโตรเจนของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	68
6	กรดอะซิติก (%DM) ของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	69
7	กรดแลคติก (%DM) ของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	69
8	ปริมาณพืชหมักที่แกะกินได้คิดเป็นวัตถุแห้ง (การทดลองที่ 2)	70
9	ปริมาณพืชหมัก HC+RB ที่โคกินได้เต็มที่	70
10	องค์ประกอบทางเคมีของพืชหมัก HC+RB ที่โคได้รับ และมูลโค	71
11	ค่าการย่อยได้ของวัตถุแห้งในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	71
12	ค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	71
13	ค่าการย่อยได้ของโปรตีนในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	72
14	ค่าการย่อยได้ของไขมันในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	72
15	ค่าการย่อยได้ของ NDF ในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	72
16	ค่าการย่อยได้ของ ADF ในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	73
17	ค่าการย่อยได้ของ NFC ในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	73
18	ค่าโภชนะย่อยได้รวม (TDN) ในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	73
19	ค่าพลังงานย่อยได้ (DE) ในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	74
20	ค่าสมมูลไนโตรเจนในโคที่ได้รับพืชหมัก HC+RB	75
21	ANOVA: ค่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียวัตถุแห้งของพืชหมัก(การทดลองที่1)	76
22	ANOVA : ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของพืชหมัก (การทดลองที่ 1)	76
23	ANOVA : ค่าเปอร์เซ็นต์แอมโมเนียของพืชหมัก (การทดลองที่ 1)	76

สารบัญตารางผนวก (ต่อ)

ตารางผนวก		หน้า
24	ANOVA : ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	77
25	ANOVA : ค่าเปอร์เซ็นต์แอมโมเนียไนโตรเจนของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	77
26	ANOVA : ค่าเปอร์เซ็นต์กรดอะซิติกของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	77
27	ANOVA : ค่าเปอร์เซ็นต์กรดแลคติกของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	78
28	ANOVA : ค่าเปอร์เซ็นต์กรดรวมของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	78
29	ANOVA : ค่าเปอร์เซ็นต์โปรตีนของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	78
30	ANOVA : ค่าปริมาณวัตถุแห้งที่แกะกินได้ของพืชหมัก (การทดลองที่ 2)	79

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	การนำเปลือกและซังข้าวโพดหวานมาหั่นด้วยเครื่อง	25
2	เปลือกและซังข้าวโพดหวานที่ผ่านการหั่นแล้ว	26
3	เปอร์เซ็นต์การสลายวัตถุแห้งที่ชั่วโมงต่าง ๆ	54
4	ปริมาณก๊าซที่เกิดขึ้นจากระบวนการย่อยสลายที่ชั่วโมงต่าง ๆ	56

อักษรย่อ

ADF	=	acid detergent fiber
ADL	=	acid detergent lignin
BW	=	body weight
Cass	=	cassava chips
CF	=	crude fiber
CP	=	crude protein
DCP	=	digestible crude protein
DDMI	=	digestible dry matter intake
DE	=	digestible energy
DEE	=	digestible ether extract
DM	=	dry matter
DMI	=	dry matter intake
DNDF	=	digestible neutral detergent fiber
DNFC	=	digestible non-fiber carbohydrate
DRB	=	deoil rice bran
EE	=	ether extract
FCM	=	fat corrected milk
F	=	formalin
GE	=	gross energy
GP	=	gas production
HC	=	sweet corn husk and cob
L	=	lag time
LAB	=	lactic acid bacteria
ME	=	metabolizable energy

NAN	=	non-ammonia nitrogen
NDF	=	neutral detergent fiber
NEL	=	net energy for lactation
NFC	=	non-fiber carbohydrate
NPN	=	non-protein nitrogen
OM	=	organic matter
OMD	=	organic matter digestibility
Press	=	pressing
RB	=	rice bran
RS	=	rice straw
SBS	=	soybean straw
TDN	=	total digestible nutrient
VFA	=	volatile fatty acid
VFI	=	voluntary feed intake
$W^{0.75}$	=	metabolic body weight
WSC	=	water soluble carbohydrate